

23. Növénytan: a) Természettan, Vegytan, b) valamely természetrajzi szak vagy Földrajz.

24. Állattan: a) Természettan vagy Vegytan, b) valamely természetrajzi szak vagy Földrajz.

25. Földrajz: a) Csillagászat vagy Egyetemes történelem vagy Magyar történelem, b) valamely természettudományi szak vagy Archaeologia.

E szabályzat jelenleg átdolgozás alatt áll.

47 Szabályzat a gyógyszerésznövendékek egyetemi kiképzése tárgyában.

(Jóváhagvatott Ő cs. és apostoli kir. Felcégének 1914. évi augusztus hó 11-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával. Kiadatott a vallás- és közoktatásügyi miniszter 112.745/1914. sz. a. kelt rendeletével.)

I. Felvétel az egyetemre.

1. §. Az egyetemi gyógyszerészi tanfolyam két évig tart.

2. §. Az egyetemi gyógyszerészi tanfolyamra csak az vehető fel, ki a gyógyszerészgyakornoki (tirociniális) vizsgát letette.

3. §. A gyógyszerészhallgatók az első évben a bölcsészeti, illetőleg matematika-természettudományi, a második évben az orvosi kar rendes hallgatói közé tartoznak. Gyógyszerészhallgatói minőségük azonban a felvételnél lecke-könyvbe bejegyzendő.

4. §. Az első évi tanfolyamra való jelentkezés a bölcsészeti, illetőleg a matematika-természettudományi kar dékánjánál történik. A jelentkező köteles igazolni, hogy a szabályszerű előtanulmányokat elvégezte. A bemutatandó okmányok a következők:

1. Születési anyakönyvi kivonat.

2. Gimnáziumi vagy reáliskolai érettségi bizonyítvány; a reáliskolai érettséggel jelentkezők a latin nyelvre vonatkozó kiegészítő érettségi vizsgálatról szóló bizonyítványt is bemutatni tartoznak.

3. Gyakornoki (tirociniális) bizonyítvány.

Jegyzet. Az 1920. évi XXV. t.-c. 3. §-a szerint a felvételért a bölcsészeti kar tanári testületéhez kell folyamodni. A folyamodványhoz a fenti 4. §-ban említett okmányokon kívül csatolni kell még *a)* a tisztí orvos által láttamozott működési bizonyítványt, *b)* helyhatósági erkölcsi bizonyítványt, *c)* a szülők foglalkozásáról és vagyoni helyzetéről szóló helyhatósági bizonyítványt.

5. §. A második évfolyamra az orvosi kar dékánjánál jelentkezik a gyógyszerésznövendék. Itt igazolja, hogy az első két félévben a kötelező tárgyakat hallgatta és az elővizsgákat letette. (15. §.)

Ha nem fejezte be az elővizsgákat, a gyógyszerészi tanfolyam második évére csak feltételesen vétetik fel s a második év I. féléve csak akkor számít neki, ha az elővizsgák letételét tanusító bizonyítványt még ugyanazon félévben, legkésőbb *november hó 15-ig megszerzi,*

illetve bemutatja, ellenkező esetben a második év I. félévét újra kell hallgatnia s a második év II. félévére addig fel nem vehető, míg az elővizsgát minden tárgyból sikerrel le nem tette.

II. A tanfolyam tárgyai.

6. §. A tanfolyam kötelező tárgyai a következők:

Az első év I. félévében.

Természetan	heti 5 óra.
Állattan, gyógyszerészek részére	„ 5 „
Ásványtan, földtannal	„ 5 „
Kísérleti vegytan I. (általános és szervetlen vegytan első része)	„ 5 „
Növénytan	„ 5 „
Természetani gyakorlatok	„ 3 „
Növénytani gyakorlatok	„ 3 „

A II. félévben.

Kísérleti vegytan II. (szervetlen vegytan második része és szerves vegytan)	heti 5 óra.
Növénytan	„ 5 „
Vegytani gyakorlatok	„ 15 „
Növénytani gyakorlatok	„ 7 „

Jegyzet. 1. A gyógyszerészhalgatók növényrendszertani és növényföldrajzi kiképzését illetőleg a tanfolyam fenti növénytani óráinak felhasználásával a gyógyszer-

részhallgatók részére tartandó előadások a következőkben állapították meg. (52.457/1920. vkm. sz.)

I. félévben.

Általános növénytan, előadás heti 3 ó., gyakorlat heti 2. ó.
Növényrendszertan, előadás heti 2 ó., gyakorlat heti 1 ó.

II. félévben.

Általános növénytan, előadás heti 2 ó., gyakorlat heti 3 ó.
Növényrendszertan, előadás heti 3 ó., gyakorlat heti 4 ó.

2. A nagy anyag- és eszközhiányra való tekintettel a II. félévi vegytani gyakorlatok óraszámát átmenetileg heti 15 óráról heti 10 órára szállították le. (80.506/1920. vkm. sz.)

A második év I. félévében.

Elemző vegytan	heti 5 óra.
Gyógyszerismeret	„ 5 „
Közegészségtan	„ 3 „
Gyógyszerészet, gyakorlatokkal	„ 5 „
Elemző vegytani gyakorlatok	„ 15 „
Élelmiszervizsgálat, gyakorlatokkal	„ 6 „

A II. félévben.

Gyógyszerészeti vegytan (szervetlen és szerves rész)	heti 10 óra.
Gyógyszerészet, gyakorlatokkal	„ 5 „
Gyógyszerészeti vegytani gyakorlatok	„ 15 „
Gyógyszerismereti gyakorlatok	„ 10 „

7. §. A tanusított szorgalmat és előmenetelt az illető tanárok a leckekönyvbe beírják.

III. Elővizsgák és szigorlatok.

8. §. A gyógyszerészmesteri oklevél elnyerésére az elővizsgák és két (gyakorlati és elméleti) szigorlat sikeres letévése szükséges. Az elővizsgák, valamint a szigorlatok nyilvánosak.

A) Elővizsgák.

9. §. Az elővizsgák a bölcsészeti, illetőleg matematika-természettudományi karon teendők le.

10. §. Az elővizsga a természettanból az I. félév befejeztével, a növénytanból pedig a II. félév befejeztével teendő le.

11. §. Az elővizsgákra a jelölt a bölcsészeti, illetőleg a matematika-természettudományi kar dékánjánál jelentkeznek. Első jelentkezéskor előmutatandók a gyógyszerészi tanfolyamra való felvételre jogosító okmányok (4. §.), továbbá igazolandó, hogy a jelölt az első év I. félévére kötelező tárgyakat hallgatta, úgyszintén a gyakorlatokban részt vett. A növénytanból és vegytanból elővizsgára csak akkor jelentkezhetnek a jelölt, ha az elővizsgát a természettanból már sikerrel letette, a II. félévi kötelező tárgyakat hallgatta és a gyakorlatokban is eredményesen részt vett.

A természettanból, növénytanból és vegytanból a bölcsészettudományi, illetőleg a mathe-

matika-természettudományi kar a vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyásával vizsgaprogrammot állapít meg, mely ötévenként átvizsgálendő és a növendékekkel nyomtatásban közlendő.

12. §. Az elővizsgákon a bölcsészeti, illetőleg matematika-természettudományi kar dékánja, vagy annak helyettese elnököl. Vizsgálókként az illető tudományszakoknak a kar javaslatára a vallás- és közoktatásügyi minisztertől kinevezett egyetemi tanárai működnek. A vizsga elnöke egyúttal vizsgáló nem lehet.

13. §. Az elővizsga tartama minden egyes tárgyból $\frac{1}{4}$ óra.

14. §. Az elővizsgákról szabályszerű jegyzőkönyv vezetendő, melybe mindegyik vizsgáló sajátkezűleg bejegyzí a vizsga eredményét (kitünő [1], jó [2], elégséges [3], elégtelen [4]) a maga tárgyából. A végeredményt, az egyes tárgyakból kapott osztályzat figyelembe vételével, az elnök állapítja meg (23. §.) és azt a leckeönyvbe is bevezeti.

15. §. Az elővizsgák letételéről szabályszerű bizonyítványt kap a növendék, melyben a nyert osztályzatok végeredménye ki van tüntetve. Ez a bizonyítvány a második évfolyamra való beiratkozaskor felmutatandó.

16. §. Ha a jelölt az első félév végén az elővizsgán elégtelen osztályzatot kapott, két hónap múlva javíthat. Ha az ismétlés nem sikerült, ugyanazon időközben másodszor ismételhet.

A második félév végén leteendő elővizsgá-

nál az egy tárgyból visszautasított jelölt két hónap, a két tárgyból visszautasított három hónap múlva ismételhet, a másodszori ismétlés ugyanilyen időközökben történhetik.

Harmadszori ismétlés csak az esetben engedhető meg, ha a jelölt az illető tárgyat vagy tárgyakat újból hallgatta, illetőleg a megfelelő gyakorlatokon újból részt vett. A harmadszori ismétlésre való engedélyt a jelöltnek a vallás- és közoktatásügyi minisztertől kell kérelmeznie, aki ez ügyben a tanári testület javaslatának meghallgatásárai határoz.

Jegyzet. 1. A második félév végén tartott vizsgálaton elégtelen készültséget tanúsított jelöltek a következő tanév első havában jelentkezhetnek pótvizsgálatra, tekintet nélkül arra, hogy a két, illetve három havi időköz eltelt-e. (80.506/1920. vkm. sz.)

2. A vizsgálati (ismétlő, pót) határidők leszállítására vonatkozó egyes kérelmekről további intézkedésig a kar átruházott hatáskörben maga intézkedhetik. (8286/1924. vkm. sz.)

17. §. Ha a jelölt harmadszori ismétléskor, habár csak egy tárgyból is, elégtelen osztályzatot nyert: tanulmányait nem folytathatja, netalán külföldön szerzett oklevele pedig nem honosítható.

18. §. A jelölt az elővizsgákat csak azon az egyetemen teheti le, ahol tanulmányait végezte, úgyszintén ismétlés is csak ott történhetik. Rendkívüli körülmények alapján, az illető tanártestületek meghallgatása után, kivételesen a vallás- és

közoktatásügyi miniszter a más egyetemen való ismétlést megengedheti.

B) Szigorlatok.

19. §. A szigorlatok az orvosi karon tartatnak *s csak ott tehetők le*, ahol a jelölt a gyógyszerési tanfolyam *negyedik félévét végezte*.

A szigorlatok megkezdése legfőljebb a tanfolyam befejezését követő tanév végéig halasztható. További haladékot kivételesen, méltánylást érdemlő esetekben, a tanári testület meghallgatásával a vallás- és közoktatásügyi miniszter adhat.

20. §. A jelölt a szigorlatokra az orvosi kar dékánjánál jelentkezik.

21. §. Az első, vagy gyakorlati szigorlaton az elemző és a gyógyszerési vegytanból, továbbá a gyógyszerismeretből gyakorlatilag tesz szigorlatot a jelölt.

A második, vagy elméleti szigorlat tárgyai: a kísérleti és gyógyszerési vegytan, gyógyszerismeret, közegészségtan (beleértve az élelmiszerek vizsgálatát).

A vizsgáló tanárok a szigorlatokra vonatkozólag az orvosi kar, illetve a vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyásával szigorlati programot állapítanak meg, amely ötévenként átvizsgálendő és a jelöltekkel nyomtatásban közlendő.

22. §. A szigorlatokon az orvoskari dékán vagy helyettese elnököl, vizsgálókként az illető

szakoknak a kar javaslata alapján a vallás- és közoktatásügyi minisztertől kinevezett egyetemi tanárai működnek. Az elnök egyúttal vizsgáló is nem lehet. A szigorlatokon a kormány képviselője is jelen van.

23. §. Az első és második szigorlaton az egyes tárgyakból elért eredmény ugyanolyan módon jelzendő, mint az elővizsgákon; a végeredményt az elnök állapítja meg. (Az osztályzatok számjelzésére nézve l. 14. §.) A végeredmény a számjegyek összegének középértéke. Ha a középérték nem egész szám, a bizottság a végérdemjegyet szótöbbséggel állapítja meg.

A szigorlatok ismétlésére megszabott határidőket (26., 27. és 30. §-ok) feléig a kar megrövidítheti, ennél több kedvezményt csak a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyezhet.

1. Gyakorlati szigorlat.

24. §. A gyakorlati szigorlatot *a negyedik félév végén, az illető intézetekben* tartják meg.

A jelentkezés alkalmával köteles a jelölt bemutatni:

a) a gyógyszerészi tanfolyamra való felvételre jogosító okmányokat (4. §.);

b) az elővizsgák letetését igazoló bizonyítványt;

c) leckeönyvét.

25. §. A gyakorlati szigorlaton a jelölt az *elemző és gyógyszerészi* vegytanból, zárt írásbeli dolgozatul, valamely keveréket vagy össze-

tett testet minőségileg elemez, esetleg valamely egyszerűbb térfogatos elemezést végez; az alkalmazott eljárásokat és az eredményt írásba foglalva a vizsgáló-bizottság elé terjeszti. Azután a bizottság előtt valamely hivatalos gyógyszer azonosságát és tisztaságát a magyar gyógyszerkönyv szerint megvizsgálja.

A *gyógyszerismeretből* egy vagy több gyógyárú azonosságát és tisztaságát megvizsgálja és erről szintén írásbeli dolgozatot készít, majd a mikroszkópos vizsgálatokban való jártosságáról tesz bizonyosságot a bizottság előtt.

A vizsgáló-bizottság tagjai a vizsgálatok menetére, az alkalmazott eljárásokra és a reakciókra vonatkozólag kérdéseket intéznek a jelölthöz.

A jelölt a gyakorlati szigorlaton egy-egy írásbeli dolgozat elkészítésére legföljebb 3 órányi időt fordíthat.

A gyakorlati szigorlat eredményét a vizsgálók a szabályszerű jegyzőkönyvbe bevezetik, továbbá a jelölt írásbeli dolgozatára is ráírják; a végeredményt az elnök állapítja meg. (23. §.)

26. §. Ha a jelölt a gyakorlati szigorlaton egy tárgyból elégtelen osztályzatot kapott, 3 hónap múlva ismételheti a szigorlatot, szükség esetén a vizsgáló-bizottság egy félévi laboratóriumi dolgozásra is utasíthatja az illetőt. Ha a szigorlat ekkor sem sikerül, azt az említett módzatok szerint újból ismételheti.

Harmadik ismétlésre csak 6 hónap múlva

jelentkezhetik, a tanári testület javaslata alapján, a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyével.

A harmadik ismételés sikertelensége esetén az illető tanulmányait nem folytathatja és netalán külföldi egyetemen kapott oklevele sem honosítható.

27. §. Ha mind a két tárgyból elégtelen osztályzatot kapott a jelölt, csak 6 hónap múlva bocsátható ismételésre és egy, esetleg két félévi laboratóriumi dolgozásra utasítható.

Második ismételés hasonló módozatok szerint újabb 6 hónap múlva van megengedve.

Az egész szigorlatot harmadszor ismételni nem lehet.

Ha második ismételéskor csak egy tárgyból javított a jelölt, a másik tárgyból való szigorlata vonatkozólag a 26. §. rendelkezései érvényesek.

2. Elméleti szigorlat.

28. §. A jelölt az elméleti szigorlatra csak sikerült gyakorlati szigorlat alapján jelentkezhetik, amit írásbeli dolgozatainak bemutatásával (25. §. utolsó bekezdés) igazol; ugyanekkor az elővizsgákról szóló bizonyítványok is benyújtandók.

29. §. Az elméleti szigorlaton a jelölt az egyes tárgyakból (21. §.) $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{4}$ óráig felel. A szigorlat eredményét a vizsgálók minden tárgyból külön-külön írják be a szigorlati jegyző-

könyvbe. A végeredményt az elnök állapítja meg, a 23. §-ban előírt módon.

30. §. Ha a szigorlat nem sikerült, ismétlésre annyszor két hónap múltán jelentkezhetik a jelölt, ahány tárgyból elégtelenül felelt, másodszori ismétlésre pedig annyszor három hónap múlva, ahány tárgyból nem felelt meg.

Ha az első, vagy második ismétléskor két vagy több tárgyból kapott elégtelen osztályzatot a jelölt, a vizsgáló-bizottság utasíthatja, hogy 1 vagy 2 félévig újból hallgassa az illető tárgyakat.

Harmadszori ismétlésre egyes tárgyakból csakis a vallás- és közoktatásügyi miniszter adhat engedélyt az orvoskari tanári testület javaslata alapján, az egész szigorlatnak harmadszori ismétlése azonban nincs megengedve. A harmadik ismétlés sikertelensége esetén a 26. §. utolsó bekezdésének rendelkezései mérvadók.

31. §. Ha a jelölt a gyakorlati és elméleti szigorlatot sikeresen kiállotta, a szabályszerű eskü letévése és a megfelelő díjak lefizetése után részére a gyógyszerészmesteri oklevél kiállítandó. A gyógyszerészmesteri oklevél vagy jelzés nélküli, vagy jó, illetőleg kitünő jelzésű.

IV. Feljogosítás gyógyszerértár vezetésére (approbatio).

32. §. Feljogosító vizsgára a jelölt a szabályszerű (3 évi) segédi idő eltelte után jelentkezhetik, amikor is gyógyszerészmesteri oklevélét, valamint a segédi bizonyítványt vagy bizo-

nyítványokat bemutatni köteles. Jelölt a feljogosító vizsgára úgy is jelentkezhetik, hogy okmányait és a szabályszerű díjakat az orvoskari dékáni hivatalnak beküldi, mely őt a dékán megbízásából a vizsga idejéről értesíti.

33. §. A feljogosító vizsga azon az egyetemen teendő le, melyen a jelölt oklevelet kapott. Ettől való eltérést, méltánylást érdemlő esetben, a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyezhet.

34. §. A feljogosító vizsga két részből áll, ú. m. gyakorlati és elméleti részből.

1. Gyakorlati rész.

A jelölt egy vagy több galenusi készítményt azonosságára és tisztaságára megvizsgál, továbbá azok hatóanyagtartalmát, a magyar gyógyszerkönyv rendelkezései szerint, mennyiségileg is meghatározza. A gyógyszerkönyv használata megengedett.

2. Elméleti rész.

A jelöltnek igazolnia kell, hogy a gyógyszer-tári rendtartásra vonatkozó összes törvényeket és szabályrendeleteket s a hivatalos gyógyszerkönyv összes gyakorlati utasításait ismeri, nemkülönben, hogy a hivatalos galenusi készítményekre vonatkozó gyógyszerkönyvi szöveg magyarázatában, valamint ezen készítmények előállítás módjában teljesen járatos.

A feljogosító vizsga gyakorlati része legfeljebb három óráig, elméleti része pedig legfeljebb fél óráig tarthat.

35. §. A feljogosító vizsga elnöke az orvoskari dékán, vizsgálók, a gyógyszerészet egyetemi tanára és a vallás- és közoktatásügyi minisztertől kinevezett gyakorló gyógyszerész, aki egyszersmind gyógyszerértulajdonos. E vizsgán a kormány képviselője is jelen van.

A feljogosító vizsga sikeres letétele minden jelzés nélkül, avagy — megfelelő esetekben „kitűnő“, „jó“ jelzéssel — a gyógyszerész oklevelére záradékkal rávezetendő és az orvoskari dékán és a kormány képviselőjének sajátkezű aláírásával, továbbá az orvoskari pecséttel hitelesítendő.

Gyógyszertári jogért való folyamódásra, gyógyszerértár vezetésére, tulajdonosi, bérleti vagy gondnoki minőségben, az oklevél csak a feljogosító záradékkal ellátva jogosít.

36. §. Ha a jelölt a feljogosító vizsgán nem felelt meg, azt hat hónap múlva ismételheti. További ismétlésekre mindenkor csak egy év múlva bocsátható. Az ismétlések közötti idő gyógyszerértárban töltendő el.

37. §. A feljogosító vizsgára a gyógyszerésznövendékek kiképzését tárgyzó régi szabályzat szerint oklevelet nyert gyógyszerészek is bocsáthatók. Ha az illetők ezt a vizsgát letenni óhajtják, e célból azon egyetem orvoskari dékánjánál tartoznak jelentkezni, melynél oklevelüket nyerték s ott oklevelük felmutatása mellett

igazolni kötelesek, hogy három segédi évet már szabályszerűen eltöltöttek.

V. Díjak.

38. §. Az elővizsgákért 60 korona díj fizetendő, melyből az elnököt és a vizsgáló tanárokat 10—10 korona illeti meg.

A gyakorlati szigorlat díja 40 korona, melyből az elnöknek, a kormány képviselőjének és a vizsgálóknak egyenként 10 korona jár.

Az elméleti szigorlat díja 50 korona, mely összegből az elnöknek, a kormány képviselőjének és a vizsgálóknak 10—10 korona jár.

A gyógyszerészmesteri oklevél kiállításért 56 korona fizetendő, melyből az orvoskari és a bölcsészeti, illetve matematika-természettudománykari dékánt 6—6 korona, az orvoskari jegyzőt 8 korona, az orvosi és bölcsészeti, illetőleg matematika-természettudományi kar pénztárát 8—8 korona, az egyetemi középponti irodát pedig 20 korona illeti. A középponti irodának járó 20 koronából az oklevél kiállításának költségei fedezendők.

A feljogosító vizsgáért 40 korona díj fizetendő; ebből az összegből az elnöknek, a kormány képviselőjének és a vizsgálóknak 10—10 korona jár.

Jegyzet. Fenti díjak aranyértékben értendők. Mai díjak: I. Gyógyszeresmesteri szigorlat 816.000 K. II. Gyógyszerészmesteri szigorlat 663.000 K. Approbációs szigorlat 510.000 K. Gyógyszerészmesteri oklevél 550.000 K.

39. §. Ismétléskor arányosan ugyane díjak fizetendők.

Jegyzet. 1. Az elővizsgálati bizonyítványok kiállításaért a bölcsészeti dákánt 6 korona díj, az irodai személyzetet tárgyaként 1—1 korona kezelési díj illeti meg. (170.794/1914. vkm. sz.)

2. 1926. május 1-jétől a békebeli díjak 60%-ának megfelelő papírkorona összegű díj fizetendő, 17.000-szeres szorzószámmal. A vagyontalan köztisztviselők gyermekei stb. ezen díjak felét fizetik. (31.257/1926. vkm. sz.)

40. §. E szabályzat azokra a gyógyszerész-növendékekre érvényes, kik az 1913/1914. tanévvel léptek mint gyakornokok a gyógyszerész-pályára.

48. Szabályzat a gyógyszerészgyakornokok kiképzése és a gyógyszerészsegédi idő tárgyában.

(Jóváhagyatott Ő cs. és apostoli királyi Felségének Bad-Ischlben, 1912. évi augusztus hó 3-án kelt legfelsőbb elhatározásával. Kiadatott a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 105.597/1912. sz. a. kelt rendeletével.)

I. A gyakornoki idő.

1. §. Minden gyógyszerész-tár felelős vezetője a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztértől kérendő engedély alapján gyógyszerészgyakornok felvételére jogosult; e jogosítvány azonban a 13. §. alapján megvonható tőle.